

Sygn. akt I ACa 746/12

IACz 1104/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Paweł Rygiel
Sędziowie:	SSA Maria Kus-Trybek SSA Józef Wąsik
Protokolant:	st.sekr.sądowy Barbara Piaszczyk

po rozpoznaniu w dniu 7 września 2012 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa O. C., A. K., M. K.

i N. K.

przeciwko Gminie R. i Skarbowi Państwa - Wojewodzie (...), Ministrowi Skarbu Państwa i Staroście (...)

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej Skarbu Państwa - Wojewody (...) od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 21 lutego 2012 r. sygn. akt I C 547/06 i zażalenia powodów od postanowienia zawartego w punkcie 5 wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 21 lutego 2012 r. sygn. akt I C 547/06

I. oddala zażalenie;

II. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 w ten sposób, że wskazane tam daty: 16.03.2005r. zastępuje datami: 29.06.2010r.;

III. w pozostałej części apelację oddala;

IV. zasądza od powodów na rzecz strony pozwanej Gminy R. kwotę 600zł (sześćset złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego;

V. znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 746/12

I ACz 1104/12

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 7 września 2012 roku

Powodowie M. K., O. C. oraz małoletnie A. i N. K. reprezentowane przez ojca M. K. wnieśli pozew przeciwko Skarbowi Państwa – Wojewodzie (...), w którym domagali się zasądzenia na ich rzecz solidarnie kwoty 230.800 zł tytułem rzeczywistej szkody poniesionej na skutek wydania przez Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. orzeczenia z dnia 5 października 1956 roku, które Wojewoda (...) decyzją z dnia 13 listopada 2003 roku uznał za nieważne. W uzasadnieniu powodowie podali, że są spadkobiercami J. D., którego nieruchomości zostały przejęte na rzecz państwa w ramach tzw. Akcji W.. Podkreślili, że J. D. był właścicielem nieruchomości gruntowych w gminie Ł. a prawo własności zostało mu odjęte na mocy orzeczenia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, którego nieważność została następnie stwierdzona przez Wojewodę (...). Powodowie dodali, że obecnie nieruchomości te są własnością osób trzecich, którzy nabyli je w dobrej wierze na podstawie odpłatnych czynności prawnych. Jako podstawę zgłoszonego żądania wskazali dawny art. 160 k.p.a.

Wyrokiem z dnia 20 lipca 2005 roku Sąd Okręgowy w Krakowie, sygn. akt I C 548/05 oddalił powództwo i zasądził od powodów na rzecz strony pozwanej zwrot kosztów zastępstwa procesowego.

Wyrokiem z dnia 10 marca 2006 roku Sąd Apelacyjny w Krakowie, sygn. akt I ACa 1873/05 na skutek apelacji powodów uchylił wyrok Sądu I instancji do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego. Sąd Apelacyjny polecił Sądowi Okręgowemu przy ponownym rozpoznaniu sprawy zbadać kto jest legitymowany biernie w niniejszej sprawie oraz poczynić ustalenia dotyczące zasadności samego żądania odszkodowawczego oraz zakresu szkody. Sąd Apelacyjny ustalił, że legitymowanym biernie w niniejszej sprawie jest skarb Państwa i wskazał, żeby rozważyć, którą jednostkę organizacyjną obciążać będzie odpowiedzialność odszkodowawcza.

Sąd Okręgowy w Krakowie ponownie rozpoznając sprawę, na wniosek pełnomocnika powodów, postanowieniem z dnia 20 czerwca 2006 roku, wezwał do udziału w sprawie w charakterze strony pozwanej Gminę R.. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze statio fisci Skarbu Państwa-Ministra Skarbu Państwa oraz Starostę (...).

Pozwany Skarb Państwa – Wojewoda (...) wniósł o oddalenie powództwa podnosząc zarzut braku zdolności procesowej małoletnich powódek, zarzut przedawnienia roszczenia, jak też brak po jego stronie legitymacji do występowania w sprawie w charakterze strony pozwanej.

Pozwana Gmina wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych podkreślając, że nie ma legitymacji procesowej do występowania w niniejszej sprawie.

W trakcie postępowania powodowie pismem procesowym z dnia 16 marca 2010 roku zmodyfikowali żądanie pozwu wnosząc o zasądzenie od pozwanych tytułem odszkodowania z powodu rzeczywistej szkody i utraconych korzyści na skutek wydania oraz wykonania orzeczenia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. z dnia 5 października 1956 roku następujących kwot: na rzecz O. C. kwoty 115.400 zł (rzeczywista szkoda) i kwoty 49.575 zł (utracone korzyści), na rzecz M. K. kwoty 38.466,66 zł (rzeczywista szkoda) i kwoty 16.525 zł (utracone korzyści), na rzecz N. K. kwoty 38.466,66 zł (rzeczywista szkoda) i kwoty 16.525 zł (utracone korzyści), na rzecz A. K. 38.466,66 zł (rzeczywista szkoda) i kwoty 16.525 zł (utracone korzyści). Powodowie podali, że dochodzą odszkodowania z tytułu utraconych korzyści za okres od 17 października 1997 roku do dnia 13 listopada 2003 roku w odniesieniu do nieruchomości, które zostały im zwrócone oraz za okres od 17 października 1997 roku w odniesieniu do nieruchomości, których dotychczas nie odzyskali. Pismem z dnia 21 września 2011 roku powodowie, w tym N. i A. K., które w trakcie procesu uzyskały pełnoletniość i przystąpiły do sprawy, rozszerzyli żądanie pozwu w zakresie odszkodowania z tytułu rzeczywistej szkody domagając się dodatkowo kwot: na rzecz O. C. kwoty 31.934 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 25 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty oraz na rzecz M., N. i A. K. kwot po 10.644,66 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 25 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty. Roszczenia powodowie zgłosili 25 sierpnia 2011 roku po przeprowadzeniu przez sąd dowodu

z opinii biegłych sądowych ustalających wartość nieruchomości objętych orzeczeniem Prezydium Powiatowej Rady Narodowej.

Pozwani podtrzymali dotychczasowe stanowiska zajęte w sprawie.

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 21 lutego 2012 roku, sygn. akt IC 547/06 w pkt 1 zasądził od Skarbu Państwa – Wojewody (...) na rzecz powódki O. C. kwotę 147.334 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 115.400 zł od dnia 16 marca 2005 roku do dnia zapłaty i od kwoty 31.934 zł od dnia 25 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty; na rzecz powoda M. K. kwotę 49.111,30 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 38.466,66 zł od dnia 16 marca 2005 roku do dnia zapłaty i od kwoty 10.644,66 zł od dnia 25 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty; na rzecz powódki A. K. kwotę 49.111,30 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 38.466,66 zł od dnia 16 marca 2005 roku do dnia zapłaty i od kwoty 10.644,66 zł od dnia 25 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty; na rzecz powódki N. K. kwotę 49.111,30 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 38.466,66 zł od dnia 16 marca 2005 roku do dnia zapłaty i od kwoty 10.644,66 zł od dnia 25 sierpnia 2011 roku do dnia zapłaty; w pkt 2 oddalił powództwo w pozostałym zakresie w stosunku do Skarbu Państwa, w pkt 3 oddalił powództwo w stosunku do Gminy R., w pkt 4 zasądził od Skarbu Państwa – Wojewody (...) na rzecz powodów solidarnie kwotę 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, w pkt 5 zasądził od powodów solidarnie na rzecz strony pozwanej Gminy R. kwotę 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd I instancji ustalił następujący stan faktyczny: powodowie są następcami prawnymi J. D., właściciela nieruchomości położonych w Gminie Ł., które na mocy orzeczenia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. z dnia 5 października 1956 roku zostały przejęte na rzecz Państwa. Wojewoda (...) decyzją z dnia 13 listopada 2003 roku stwierdził nieważność orzeczenia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G.. Powód M. K. wystąpił bezskutecznie z wnioskiem do Wojewody (...) o przyznanie mu odszkodowania za poniesioną rzeczywistą szkodę na skutek wydania orzeczenia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej. Powodowie wnieśli pozew w niniejszej sprawie w dniu 16 marca 2005 roku.

Na podstawie opinii biegłego sądowego J. H. z dnia 31 lipca 2008 roku, który przeprowadził badanie dokumentów z ksiąg wieczystych i dokumentacji administracyjnej w (...) Ośrodku (...) w G. Sąd ustalił skład majątku J. D. na dzień 5 października 1956 roku. Natomiast na podstawie opinii biegłej sądowej A. C. z dnia 28 czerwca 2010 roku Sąd ustalił wartość rynkową nieruchomości położonych w Ł. w Gminie R.. Biegła ustaliła wartość rynkową nieruchomości objętych orzeczeniem Prezydium Powiatowej Rady Narodowej na kwotę 294,644 zł według stanu z daty orzeczenia tj. z dnia 5 października 1956 roku i cen aktualnych na dzień sporządzenia opinii.

Sąd Okręgowy przyjął, że roszczenia powodów są uzasadnione i zasądził na ich rzecz kwoty szczegółowo wskazane w wyroku wraz z ustawowymi odsetkami zgodnie z żądaniem pozwu ostatecznie sprecyzowanym w zakresie odszkodowania z tytułu rzeczywistej szkody. Sąd oddalił powództwo w zakresie żądania odszkodowania z tytułu utraconych korzyści. Jako podstawę swojego orzeczenia Sąd podał poprzednio obowiązujący art. 160 k.p.a., którego zastosowanie w niniejszej sprawie determinuje data wydania wadliwej decyzji. Sąd uznał, że zarzut przedawnienia jest nieuzasadniony. Opierając się na art. 67 § 2 k.p.c. Sąd przyjął, że legitymację bierną w niniejszej sprawie ma Skarb Państwa, który winien być reprezentowany przez Wojewodę (...) zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie.

W odniesieniu do legitymacji biernej Gminy R. Sąd uznał, iż pozwany ten nie odpowiada za szkody będące skutkiem wadliwego orzeczenia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. z dnia 5 października 1956 roku. W konsekwencji zasądził na rzecz tego pozwanego od powodów solidarnie kwotę 7.200 zł na podstawie art. 98 k.p.c. i § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku. Sąd podał, że zastosowanie wnioskowanej przez powodów zasady słuszności jest nieuzasadnione, gdyż powodowie żądali wezwania do udziału w sprawie Gminę R., mimo, iż obowiązujące już przepisy i orzecznictwo wykluczały jej odpowiedzialność wskazując jednoznacznie na odpowiedzialność Skarbu Państwa. W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie zachodzą żadne przesłanki do zastosowania zasady słuszności z art. 102 k.p.c. i odstąpienia od obciążania powodów kosztami

zastępstwa procesowego Gminy R.. Sąd dodał, że Skarb Państwa ponosi koszty opłat sądowych i koszty opinii biegłych, przy czym nie obciążył powodów tymi kosztami z zasądzonych roszczeń.

Apelację od powyższego wyroku w zakresie pkt 1 a,b,c,d wyroku Sądu I instancji odnośnie dat, od jakich zostały zasądzone ustawowe odsetki za zwłokę, złożył pozwany Skarb Państwa reprezentowany przez Wojewodę (...). Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie a) art. 481 k.c. w zw. z art. 363 § 2 k.c. polegające na ustaleniu ustawowych odsetek za zwłokę od zasądzonego odszkodowania od daty 16 marca 2005 roku oraz od daty 25 sierpnia 2011 roku, b) art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nie wyjaśnienie podstawy prawnej zasądzenia ustawowych odsetek za zwłokę od dat wskazanych w sentencji wyroku. Apelujący wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części w ten sposób, że ustawowe odsetki za zwłokę są zasądzone od daty wydania wyroku oraz o zasądzenie od powodów na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym wg norm przepisanych. Strona pozwana na poparcie swojego stanowiska przytoczyła wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 roku, sygn. I CSK 262/09. Strona pozwana zwróciła uwagę, że zwłaszcza odsetki ustalone od dnia 16 marca 2005 roku prowadzą do podwójnej waloryzacji odszkodowania, co prowadzi do nieuzasadnionego wzbogacenia wierzyciela.

W odpowiedzi na apelację strony pozwanej powodowie wnieśli o jej oddalenie i zasądzenie od strony pozwanej na ich rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym wg norm przepisanych. Powodowie podkreślili, że żądaniem pozwu objęli odsetki z tytułu opóźnienia liczone od dat przypadających po terminie wymagalności a twierdzenia strony pozwanej odnośnie nieprawidłowego określenia przez Sąd dat, od których należy liczyć należne im odsetki są nieuzasadnione.

Zażalenie na pkt 5 wyroku Sądu Okręgowego złożyli powodowie wnosząc o jego uchylenie zarzucając rozstrzygnięciu zawartemu w tym punkcie naruszenie art. 102 k.p.c. Żalący podnieśli, że skierowanie żądania również przeciwko Gminie R. było w pełni uzasadnione. Podkreślili, że po uchyleniu wyroku Sądu Okręgowego przez Sąd Apelacyjny chcąc najpełniej zabezpieczyć swoje roszczenia odszkodowawcze wezwali do udziału w sprawie w charakterze pozwanego Gminę R., co wiązało się z pojawiającymi się rozbieżnościami w orzecznictwie sądowym odnośnie legitymacji biernej podmiotów w sprawie takiej, jak przez nich zainicjowana. Zwrócili uwagę, że w niniejszej sprawie kwestia legitymacji biernej określonych podmiotów była skomplikowana i w pełni uzasadnione jest odstąpienie od obciążania ich kosztami procesu na zasadzie regulacji zawartej w art. 102 k.p.c.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego Skarbu Państwa – Wojewody (...) zasługuje na częściowe uwzględnienie, natomiast zażalenie powodów na rozstrzygnięcie dotyczące kosztów postępowania jest niezasadne. Sąd Apelacyjny podzieliła ustalenia faktyczne dokonane w niniejszej sprawie przez Sąd Okręgowy i przyjmuje je za własne.

Ustosunkowując się do twierdzeń zawartych w złożonej przez stronę pozwaną apelacji Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w pkt 1 w ten sposób, że wskazane tam daty „16 marca 2005 roku” zastąpił datami „29 czerwca 2010 roku” a w pozostałym zakresie apelację oddalił.

Sąd uznał, iż terminem od którego należy liczyć odsetki odnośnie pierwotnie zgłoszonego przez powodów żądania winna być data sporządzenia w sprawie opinii przez biegłą sądową A. C. w dniu 28 czerwca 2010 roku ustalającą wartość rynkową nieruchomości położonych w miejscowości Ł. w Gminie R. i tym samym określającą wysokość należnego powodom odszkodowania, a nie data wniesienia przez nich pozwu tj. 16 marca 2005r, którą wskazał w zaskarżonym orzeczeniu Sąd I instancji.

Stosownie do art. 455 k.p.c. jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Należy podzielić twierdzenia strony pozwanej, iż Sąd Okręgowy niewłaściwie wskazał datę wniesienia pozwu jako termin początkowy naliczania odsetek. W tej dacie bowiem strona pozwana nie była w stanie zaspokoić powodów, gdyż nieznaną była wysokość należnego im odszkodowania. Dopiero wraz z wydaniem w sprawie opinii przez biegłą A. C. ustalającą wartość nieruchomości, które zostały odebrane poprzednikowi prawnemu powodów, możliwe było

spełnienie przez stronę pozwaną żądanego przez powodów świadczenia. W związku z tym od tej daty a nie od daty wniesienia pozwu, czy też wyrokowania w niniejszej sprawie należało naliczać odsetki od zasądzonych na rzecz powodów kwot zgłoszonych w ramach pierwotnego żądania. Zobowiązanie bezterminowe, do którego spełnienia zobowiązana była strona pozwana stało się wprawdzie wymagalne wraz wniesieniem pozwu, niemniej jednak wtedy nieznaną była jeszcze jego wysokość, stwierdzona dopiero wraz ze sporządzeniem przywołanej opinii.

Należy zauważyć, że w okresie między wniesieniem pozwu w roku 200, a datą sporządzenia opinii biegłego w roku 2010 doszło do znacznych zmian cen nieruchomości, w związku z czym ustalenia dotyczące ich wartości z okresu poprzedzającego te zmiany tj. choćby z dnia wniesienia pozwu były nieprzydatne do właściwego określenia wartości nieruchomości, co w konsekwencji prowadzi do wniosku, iż odsetki winny być naliczane od daty późniejszej, w której ustalono wysokość świadczenia strony pozwanej na podstawie nowych, zmienionych uwarunkowań cenowych. Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w przywoływanym przez stronę pozwaną wyroku z dnia 11 lutego 2010 r., sygn. akt I CSK 262/09, Lex nr 738077.

Biegła sądowa A. C. w sporządzonej opinii określiła wartość nieruchomości w miejscowości Ł. wg stanu z dnia 5 października 1956 roku tj. wydania przez Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w G. decyzji przejęcia na rzecz państwa nieruchomości oraz cen aktualnych tj. z dnia sporządzenia opinii w dniu 28 czerwca 2010 roku.

Oznacza to, iż niewłaściwe byłoby przyznanie odsetek od dnia wymagalności zobowiązania tj. od dnia wniesienia pozwu, gdyż niemożliwe było wtedy spełnienie przez stronę pozwaną świadczenia w wysokości wskazanej dopiero przez biegłą w opinii ustalającej wartość nieruchomości, jak również nieprawidłowe byłoby przyznanie odsetek od dnia wyrokowania, o co wnosi strona pozwana, gdyż nie odzwierciedlałoby to daty, w której świadczenie mogło być faktycznie przez stronę pozwaną spełnione, prowadząc tym samym do faworyzowania strony pozwanej.

Zasądzone w niniejszej sprawie odsetki pełniły rolę waloryzacyjną, z uwagi na znaczny wzrost wartości nieruchomości w okresie od wniesienia pozwu do dnia wydania opinii biegłego. Nadto odsetki dochodzone na podstawie art. 481 § 1 k.c. pełniły również funkcję kompensacyjną. Ustalenie daty rozpoczęcia naliczania odsetek od dnia następującego po dniu sporządzenia opinii przez biegłą tj. od dnia 29 czerwca 2010 roku nie prowadzi jednocześnie do sytuacji, w której suma odszkodowania i odsetek jest wyższa niż wysokość szkody poniesionej przez powodów.

W świetle powyższego zarzut strony pozwanej naruszenia art. 481 k.c. w zw. z art. 363 § 2 k.c. polegający na niewłaściwym ustaleniu ustawowych odsetek za zwłokę od zasądzonego odszkodowania od daty 16 marca 2005 roku oraz od daty 25 sierpnia 2011 roku jest uzasadniony tylko w zakresie pierwszej z przywołanych dat, która winna być określona na dzień następny po dacie sporządzenia opinii przez biegłą ustalającą wartość nieruchomości w miejscowości Ł..

Natomiast druga data stanowiąca dzień zgłoszenia przez powodów rozszerzonego żądania pozostaje aktualna, bowiem modyfikacja powództwa nastąpiła już po ustaleniu przez biegłą wartości nieruchomości należących do poprzednika prawnego powodów. Dlatego w odniesieniu do wnioskowanej przez powodów dalej idącej zmiany daty początkowej naliczenia odsetek od pierwotnego żądania, jak i naliczania odsetek nie od daty rozszerzenia zgłoszonego przez nich powództwa a od daty wyrokowania należało twierdzenia strony pozwanej uznać za nieuzasadnione.

Ponadto należy zauważyć, iż wbrew twierdzeniom strony pozwanej zawartym w złożonej przez nią apelacji odszkodowanie zasądzone na rzecz powodów zostało ustalone nie wg cen z daty wyrokowania w roku 2012, ale wg cen obowiązujących w dniu wydania opinii w roku 2010.

Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut strony pozwanej naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nie wyjaśnienie podstawy prawnej zasądzenia ustawowych odsetek za zwłokę od dat wskazanych w sentencji wyroku. Wbrew twierdzeniom strony pozwanej uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia odczytywane całościowo daje odpowiedź na pytanie dlaczego Sąd I instancji zasądził odsetki od dat określonych w sentencji swojego orzeczenia. Również opierając

się na treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku Sąd Apelacyjny był w stanie dokonać kontroli instancyjnej wyroku Sądu Okręgowego w zaskarżonym przez stronę pozwaną zakresie, co czyni powyższy zarzut bezzasadnym.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny w Krakowie działając na zasadzie art. 386 §1 k.p.c. w pkt II wyroku dokonał zmiany pkt 1orzeczenia Sądu I instancji, natomiast w pkt III na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację powodów w pozostałym zakresie. W pkt V wyroku zgodnie z art. 100 k.p.c. zniósł między stronami koszty postępowania apelacyjnego.

Odnosząc się do twierdzeń zawartych w zażaleniu powodów należy podzielić argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. W stosunku do powodów w niniejszej sprawie znajduje zastosowanie wyrażona w art. 98 § 1 k.p.c. zasada odpowiedzialności za wynik procesu. Powodowie już po uchyleniu wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 20 lipca 2005 roku wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 marca 2006 roku, z uwagi na treść uzasadnienia Sądu Apelacyjnego, winni liczyć się z tym, że wytoczenie powództwa przeciwko innym podmiotom niż Skarb Państwa w niniejszej sprawie nie jest konieczne. Takie stanowisko wynika również z przepisów prawnych obowiązujących w chwili zgłoszenia przez powodów wniosku o dopozwanie Gminy R..

Sąd przyjął, że legitymację bierną w niniejszej sprawie ma Skarb Państwa, który winien być reprezentowany przez Wojewodę (...). Zgodnie bowiem z art. 24 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie do kompetencji wojewody należą wszystkie sprawy z zakresu administracji rządowej w województwie, niezastrzeżone na rzecz innych organów tej administracji. Mimo to powodowie, jak podali w złożonym zażaleniu, z ostrożności procesowej celem pełnego zabezpieczenia swoich interesów zdecydowali się na skierowanie swojego powództwa również przeciwko Gminie R.. Tym samym podjęli oni autonomiczną decyzję procesową, której skutki winni na obecnym etapie postępowania ponieść. Wraz z dopozwaniem do sprawy jednostki samorządu terytorialnego powodowie podjęli bowiem ryzyko, że ich powództwo skierowane przeciwko Gminie nie zostanie uwzględnione, dlatego winni się liczyć z negatywnymi konsekwencjami niewłaściwego określenia podmiotów, które na ich wniosek występowały w sprawie po stronie pozwanej.

Sposób skorzystania z przepisu art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym Sądu orzekającego i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstępienie, a jeśli tak to, w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór (por. wyrok SN z dn. 19.05.2006 r., III CK 221/05, LEX nr 439151). Na gruncie niniejszej sprawy Sąd Apelacyjny nie dopatrył się okoliczności, które pozwalałyby na zastosowanie wobec powodów reguły wyrażonej w art. 102 k.p.c. Przywoływane przez powodów, reprezentowanych przez profesjonalnego pełnomocnika, jako powód skierowania postępowania również przeciwko Gminie R., niejednolite orzecznictwo sądowe nie zwalnia ich z obowiązku ponoszenia konsekwencji podejmowanych działań. Dysponując wyrokiem uchylającym Sąd Apelacyjny i jego uzasadnieniem mogli z dużym prawdopodobieństwem zakładać, że wytoczenie powództwa jedynie przeciwko Skarbowi Państwa jest wystarczające.

Przywoływany przez powodów fakt istnienia trudności z ustaleniem w sprawie właściwego statio fisci Skarbu Państwa nie może wpływać na ocenę zasadności wnioskowanego przez nich występowania po stronie pozwanej także Gminy R. i pozbawienie jej zwrotu należnych kosztów postępowania, poniesionych na skutek czynności powodów.

W konsekwencji Sąd Apelacyjny w Krakowie działając na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w pkt I wyroku oddalił zażalenie powodów. O kosztach postępowania zażaleniowego orzekł w pkt IV działając na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 4 w zw. z § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.